

Ny bog: Busstoppesteder i Danmark

Af Thomas de Laine

Forsiden af *Busstoppesteder i Danmark*.

En lidt utraditionel busbog ser nu dagens lys: Emnet er danske busstoppesteder, og når man har været bogen igennem, vil man nok kigge lidt anderledes på de busstoppesteder, man kommer forbi på sin vej. Busstoppestedet har en samfundsmæssig betydning og en vigtig praktisk funktion i den kollektive trafik, men der ligger også en del tanker bag, hvordan stoppesteder er udformet. I hvert fald i mange tilfælde.

Et par bøger om sovjetiske busstoppesteder i brutalistisk betonarkitektur har i de senere år været internationale sellerters og har sågar dannet basis for et tv-program på DR. Det skyldes nok mest den efterhånden udbredte fascination af brutalismen og den nyere østblokhistorie. Men det danske busstoppested fortjener også opmærksomhed. Denne upåagtede del af bybilledet og landskabet er ofte begyndelsen på en rejse med bus, og de fleste af os har prøvet at vente på bussen kort eller lang tid i måske blæst, regn og kulde.

Er man heldig, er der en læskærm eller et læskur. Er man *rigtig* heldig, kan man opholde sig i et opvarmet venterum på en rutebilstation, indtil bussen kommer. Mere socialrealistisk kan det også være, man må stå under åben himmel i en græsribat. Stoppestedstandere spænder fra simple metalrør med et skilt på toppen til særlige designstandere med en god mængde indbygget information. Et læskur kan være alt fra enkelt, billigt og klodset til velgennemtænkt design. Det kan være lukket og faktisk give læ, eller der kan være lagt mere vægt på, hvordan det ser ud. I det hele taget er den kærlighed, eller mangel på samme, som stoppesteder og terminaler får, også et signal til den rejsende om, hvor meget vægt, der lægges på den kollektive trafik, og hvor godt de forskellige trafikselskaber og myndigheder forstår at arbejde sammen.

Bogen *Busstoppesteder i Danmark* er skrevet af Jef Pallavicini og rigt illustreret med eksempler på stoppesteder fra det meste af det danske kongerige - og det inkluderer som bekendt både Færøerne og Grønland. Bogen viser stoppesteder og læskures alsidige design og arkitektur. En række designere og arkitekter har via udformningen af dette gadeinventar sat deres aftryk på hverdagslivet. Heriblandt kan nævnes ophavsmanden til den ikoniske, hvide glasfiberboble Poul Cadovius og designeren af den i Hovedstadsområdet meget udbredte "Holscher-stander" Knud Holscher.

"Venteboblerne" af glasfiber efter design af møbelarkitekt Poul Cadovius var engang særdeles udbredte, men er efterhånden udskiftet med mere moderne løsninger. Inden for busstoppesteder er de helt sikkert en designklassiker, som naturligvis er med i den nye bog. City-Trafik vogn 45, Volvo B10M/Aabenraa årg. 1992, opsamlere passagerer fra boblen ved Roskilde Universitetscenters østindgang i 1992. Foto: Steen Byllemos.

Når ældre fotos sammenlignes med nutidige, bliver det pludselig tydeligt, hvordan fornyelse - og forsvinden - af elementer som læskure, stoppesteder, telefonbokse, elledninger, radio- og tv-antenner eller logoer og navnetræk på supermarkedskæder, banker og tankstationer osv. osv. gradvist ændrer gadebilledet. Det er vist første gang, de danske busstoppesteder for alvor bliver bemærket i den sammenhæng.

Jef Pallavicini: Busstoppesteder i Danmark. Udkommer 18. juni 2024 hos J-bog, Ishøj. 136 sider og ca. 340 illustrationer, de fleste i farver. ISBN 978-87-970772-7-6. Pris: ca. 298 kr.

Se også...

Busstoppesteder i Danmark sælges bl.a. i [Sporvejsmuseet Skjoldenæsholms webshop](#) og hos [Jernbanebøger](#), som er Dansk Jernbane-Klubs boghandel. Bemærk, at prisforskellen mellem disse skyldes, at prisen er henholdsvis med og uden forsendelse.

Bogen kan også bestilles via din lokale boghandel eller direkte hos [J-bog](#), hvor der også kan ses et par sider fra bogen.

[Soviet Bus Stops](#) og [bind 2](#) blev udgivet af FUEL Design & Publishing i London i 2015 og 2017. De kan med lidt ventetid også lånes på de danske biblioteker; se [Bibliotek.dk](#).

DRTV har [dokumentarfilmen om sovjetiske busstoppesteder](#) fra 2023.